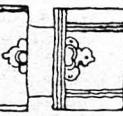

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Ο ΤΟΥΦΕΚΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ

(ΤΟΥ ΕΥΓ. ΜΟΡΑΝ)

Θά είμουνα πάντες δεκάδη χρόνων. Κοντεύω τώρα νά φτάσω τά είκοσι πέντε, άλλα θυμάμαι τά γεγονότα πού θά σᾶς διηγηθού σά νά γίνηκαν άκομη χθες.

Είναιν δό Ιανουαρίου του 1814. Δυό μήνες τώρα δέ έχθρος μᾶς είχε αποκλείσει μέσα στὸ Σαλβούργο, σαν τὸν ποντικὸ στὴν τρύπα του. Ο χειμώνας είναιν τρομερός καὶ τὸ χιόνι ἔπεφτε ἀκατάπαυστα. Περισσότερο αποδεκάτιες τὸ φουρά μας ἡ πεντα καὶ τὸ κρυό παρὰ οἱ σφαίρες του έχθρου.

Στὸ σπίτι μένανε μόνο ἐγώ καὶ η μητέρα μου. 'Ο πατέρας μου είπαν λοχίας σημαιοφόρος δ' ἐναν ἀπὸ τὸν λόχου τῆς πολιτοφύλακῆς. 'Ένα προὶ ήσθε ἀπὸ τὰ προχώματα στὸ σπίτι καὶ ὑφοῦ φιλήσε τὴ μητέρα μου τὴν ἔρωτες γιὰ μένα. 'Η μητέρα μου τοῦ ἀπάντησε δὲ δὲν είχα γνώσεις ἀκόμα ἀπὸ τὸ στρατικὸ σχολεῖο, σὸδ ὅποιο δὲν είχα φυοτίσση νά μπω. Νά σου ἔκεινη τὴ στριγμῆ γνώσια καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸ σχολεῖο μὲ τὸ τονφέρι εἶπ' ὅμους, καὶ μὲ τὶς μαπλάκες στὴ μέση, εὐτήνης γιατὶ ζούσα, παρ' ὅλη τὴ δυστυχία τῆς ἐποχῆς μουν. 'Ο πατέρας μου, καὶ κύταξε κατάματα καὶ μου είπε: 'Πολὺ μου, παιδί μου, ἀν ἔμαθες τίποτε ἀπὸ τὴν τέχνη του πολέμου;

Ἐγώ τοῦ ἀπάντησα μὲ περηφράγνεια :

— Νομίζω, πατέρα, πῶς κάτι ἔμαθα.

Καὶ πράγματι εἰζέρα δὲ βρισκότανε κανεὶς γύρω σὲ ἀκτίνα δέκα λεγών, ποὺ νά μπορούσε νά μὲ διδύζῃ πῶς νά μεταχειρίζομαι καλλίτερος τὸ μικρό μου τουφέκι.

— Γιά νά δούμε, είπε ὁ πατέρας μου, στάσου εἰς προσβολήν. Πολὺ καλά. Τώρα ἐτοιμάσου πρὸς εροῦν!

'Ο πατέρας μου φαινόταν πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὰς κινήσεις μου, ἀλλὰ δὲν είπε τίποτε ὡς διού η μητέρα πηγε στὴν κουζίνα γιά νά τοῦ ἐτοιμάσῃ κάτι νά φάν. Τότε μ' ἐτράβηξε κοντά του καὶ μου είπε μὲ γλυκύτητα :

— 'Ἄκου, παιδί μου, ὁ ἔχθρος σκότωσε πολλοὺς ἀπὸ τὸν δικούς μας καὶ ἀφῆσε καὶ πολλοὺς πληγωμένους. 'Ο καλλίτερος σκοπευτής τοῦ Λόχου μας, ὁ δεκανεὺς Λαζοῦ, είναι μὲ δυὸς σφαίρες στὸ στῆθος. Πρέπει νέ βροῦμε ἀλλο. Σ' αὐτὴ τὴν περίσταση δὲ καθένας πρέπει νά κάνει μὲ προσθήτη τὸ καθήκον του καὶ κάτι παραπάνω. Θέλεις ν' ἀντικαταστήσῃς τὸ σκοπευτή Λαζοῦ;

— Ή καρδιά μου ἄρχισε νά πάλη, δυνατά, καὶ τὰ μάτια δάκρυσαν καὶ ἔτι δὲ μπρόστα ν' ἀπαντήσω. 'Ο πατέρας μου ὅμως κατάλαβε δὲ οὐν η συγκίνησις μου δέρειν εἴκαν ἀπὸ χαρά, δὲν εἴκαν δικαὶος καὶ ἀπὸ φόρο.

— Ή μέρα πέρασε. Τὸ ίδιο βράδυ, ἐναν ἡ μητέρα μου κοιμώταν, ἔγω μὲ τὸ τονφέρι μου στὴν ζάχη καὶ ὁ πατέρας μου μὲ τὴ καραπιτίνα του ἐπ' ὅμους, φύγαμε γιά τὸ στρατόπεδο. 'Έτσι ἔγινα στρατιώτης. 'Ένα μήνα ὅλα πήγαναν καλά. Στὴν ἀρχὴ ἔκανα μηρίας ὑπηρεσίας, χωρὶς νά κάνω καὶ ἐπιδειξη τῆς σκοπευτικῆς μου ικανότητος. 'Μάτοσο δικαὶος αὐτὸς δὲ μὲ ἐπόπδιε νά οίχων κάτω μὲ μὲ τὴν καραπιτίνα τοῦ πατέρου μου κάθε αὐτοτριακὸ στρατιώτη ποὺ θα τολμούσε νά ξεμποτίσῃ ἀπὸ τὸ δάσος. 'Έσκότευν καλλίτερα καὶ ἀπὸ τὸν παληὸν στρατιώτες καὶ ἔκεινος πού θά προσβολούσα είταν χαμένος.

— Ένα πωρό, κατά τὰ χραμάτια ὁ λοχαγὸς τῆς φρουρᾶς φώναξε τὸν πατέρα μου καὶ τοῦ είπε :

— Λοχία Βιγόρων, κάθε μέρα ποὺ περνάει ὁ ἔχθρος μᾶς στενοχωρεῖ περισσότερο. 'Αν ἔξακολουθήσῃ αὐτὴ η κατάσταση, σὲ ὁκτὼ μέρες δύναται νά βολεταί μέσα στὰ τείχη, πάγμα πού δὲν πρέπει νά γείνη. Λοιπόν, δὲ διοικήτης διάταξε νά γίνη ἀπόψε γενικὴ ξεδόζ. Θά μπορέσουμε ἔτσι νά διασχίσουμε τὸν ἔχθρο καὶ νά ἔνωθουμε μὲ τὸ στρατὸ τῆς Λουσεβίλ, ὃποτε θά χτυπήσουμε τοὺς Αμστρακούς ἀπὸ πάσω. 'Η διμοιρία σου θά είναι η ἐμπροσθόσφαλκή, λοχία. Πρέπει η νά υπερβαλλαγήσῃς τὸν ἔχθρο καὶ νά πεντάνης πόλεμῶντας.

— 'Έτσι θά γίνη, ἀπάντησε ὁ πατέρας μου.

— Ή νύκτα ἔκεινη είταν τρομερή. 'Ο ἔχθρος, δὲν ζέρω πως, είχε μάθει τὸ σχέδιό μας καὶ μᾶς ὑπόδειχτηκε μὲ βροχή σφαιρών. 'Έν τούτοις ἀντισταθτήκαμε ήρωϊκά ὥς το βράδυ, μὲ τοσο πεισμα, ώστε κανένας ἀπὸ μᾶς δὲν ἀκούσει τὸ σάλπισμα τῆς υποχωρήσεως καὶ διαν

πια ἐνύχτωσε βρεθῆκαμε περικυλωμένοι πάπλο τὸν ἔχθρο, χωρὶς καμπάνια ἐπλέισα-

τηρίας. Οἱ πολιτοφύλακες ἔδειξαν ἀφάνταστο ήρωϊσμὸ καὶ δια σκοτωνόταν κανεὶς ὁ διπλανὸς του πολεμούσας γιά δύο. 'Άπο τὴν ἔνωμοτά μου δύο μονάχη είχαν ἀπομείνει. 'Έμενα φαίνεται, ἐπειδὴ εἴμουν μικρός, θά μὲ ζέχασαν οἱ σφαίρες. 'Ο πατέρας μου είχε φέρει μιὰ σπαθὴ στὸν ὄμοι καὶ μὲ δύον τούτο τὸν ἔβλεπα νά κρατάω ἀκόμα ψηλά τὴν σημαία, μέσα στοὺς καπνούς τῆς μάχης.

— Επει τέλος τὸ τουφεκίδι ἐπάψε. Τὰ πολεμοφόρια μας είχαν σωθεῖ. Τὸ τέλος είχε φτάσει. 'Η λεῖξη μὲ πνίγει ἀκόμα δια τὸ συλλογίζομαι — ἀναγκαστικαμενόν παραδοθούμε. Δυό ὀρες ὑστερεότερα μᾶς ἐφυλάκισαν στὶ μιὰ μεγάλη ἐπαυλή, πού είχε γλυτώσει ἀπὸ τὰ κατονία.

— Ενος Αδστρακαδὸς στρατάρχης μὲ τὸ ἐπιτελεῖο του ήρθε νά δῆ τοὺς αἰχμαλώτους. Διέταξε νά περιποιηθῶν τὸν πραματίας καὶ διανειδεῖ τὸν πατέρα μου μὲ τὰ διακριτικὰ σήματα τοῦ σημαιοφόρου τοῦ ζῆτηση νά τοῦ παραδοθῆ τὴ σημαία. Ο πατέρας μου, τού είχε τὰ χρέα του ἀδειαγό, τοῦ ἀπάντησε δὲ δὲν ἔχεις πού είπε:

— Πολὺ καλά, ἀν ὁ λοχίας Βιγόρων δὲ θυμηθῆ ὡς αὔριο τὸ πωανί, νά τουφεκιστῇ.

— Οταν ἔφυγαν, ὁ πατέρας μου μᾶς είπε σιγά δὲ διανειδεῖς νά δέστη τὴ μάχη, εβγαλε τὴ σημαία ἀπὸ τὸ κοντάρι πηγα, τὸ δόπιο ορούσεις σ' ἔνα λάκκο, καὶ το πανί τοῦ λιτέο στὸ κοριά του. Μού τὸ διδόνεις τότε καὶ τὸ ἔκψυχα στοὺς κόλπους του, μὴ θέλοντας νά βρεθῆ ἀπάνω του τὴν ἄλλη μερα πού θά τουφεκιστήσανε.

— Τὸ βράδιο ὁ ἔχθρος ἤθελε νά στελεχεί λευκὴ σημαία στὸ Σαλούργο προκειμένου νά ζητησῃ ὀλιγόωρο ἀνακωχὴ γιὰ τὴν ταρήν τῶν νεκρῶν καὶ ζῆτησε ἔνα ἀπὸ ἐμαῖ γιὰ νά χρησιμεύσῃ ὡς δόηγος στὸ σημαιοφόρο. 'Ένας παλιὸς σύντροφος, που ηζέρει καλά τὸ τότο δέχτηκε νά συνοδεύσῃ τὸν αξιωματικό. 'Ἄξαφνα διώσας ἀνεκαλύφθησε δὲν ὑπῆρχε πανί γιὰ νά δεθοῦ τὰ μάτια του σημαιοφόρου. Μιά ίδεα μου ήρθε. 'Ηταν τολμηρὸς καὶ ἐπικινδυνός ἀλλὰ οὗτος είχε νά τὴν δοκιμάσω.

— 'Αν θέλετε, εἰπα, εχω πανί γιὰ νά δέστη τὰ μάτια του σημαιοφόρου.

— Κι' ἀμέσως ἔβηγα τὴ σημαία, διέπλωσα ἀπὸ μέσο τὸ κοκκινο καὶ τὸ μπλε καὶ ἀπέταξε ἀφῆσα νά φινεται μονάχα τὸ ἄσπρο. 'Ο πατέρας μου κατάλαβε ἀμέσως τὴν πονηρία μου καὶ ἔζηγησε στὴ λίθωσα τοῦ τότου μους ὡς δόηγος δέστη, τὴν δόηγην πού θά γινούτουσαν οἱ διαπραγματεύσεις, ἐπρεπε νά τὸ παραδώσα στοὺς διοίκους μας.

— Τὸ φανόρι πούτιε λέγο καὶ γι' αὐτό, κάρι στὴ θεία Πρόνοια, τὸ τέχνασμα μας πέτυχε καὶ ὁ αξιωματικὸς ἀνέβηκε στὸ ἀλόγο καὶ με τὰ μάτια δεμένα ἀκολούθησε τὸ δρόμο. Μονάχα μὲ τὸ μιναλό παρούσαμε νά παμπαλόσυνησμε τὸν ἔχθρο που είφερεν τὴ σημαία στὸ στρατό μας.

— Ή νύκτα προχωρούσε. 'Ακούσαμε τὸ ζολούσι τῆς Μητροπόλεως νά σημαίνει τὶς ώρες. Καὶ τέλος ἀκούσαμε τὸ τίς εἰ τοῦ σκοποῦ. 'Ο ἀπεσταλμένος τῆς ἀνακωχῆς είχε επιστρέψει. 'Έγω έτερεξα πρὸς τὸν δόηγην.

— 'Η σημαία σωθῆκε; τὸν ωράτησα.

— Ναί, ἀλλὰ ἔμεις είμαστε χαμένοι, μους ἀπάντησε. Κι' ἀμέσως μου ἔζηγησε πῶς τὸ σχέδιο μας ἐπέτυχε καὶ πως δὲξιωματικὸς κατότι τὸ ἀνακάλυψε καὶ γύρως σημανισμένος. Πρόγιατε σὲ λίγο νάρχεται συνοδεύομενος ἀπὸ ἔνα αξιωματικό, πρὸς τὸν διοίκον δέδειξε τὸν δόηγην.

— Διατάξατε νά σημάνουν τὸ σάλπισμα τῆς θανατώσεως, φώναξε δὲξιωματικός δὲ ἀνθρώπος αὐτὸς θά τουφεκισθῆ.

— Δὲν εἴταν αὐτὸς, λοχαγέ μου, είταν ἐγὼ καὶ προγόρωψα καὶ στάθηκα μπροστὸ του ἐγὼ συνέλαβα αὐτὸς τὸ σχέδιο...

— Μὲ συγχωρεῖτε, αξιωματικό μου, είπε ὁ πατέρας μου. 'Έγω είμαι διοικητής του ἀποστάσιμος καὶ είμαι οὐτεύθυνος γιὰ τὰς πρόδεξεις τῶν ἀλόρων μου...

— Λοχας Βιγόρων, ἀπάντησε δὲ πατέρας μου.

— Πολὺ καλά, λοχίας Βιγόρων, θά τουφεκισθῆς αἱμέσως.

— Μάλιστα, λοχαγέ μου, πόλεμος είλε. Τὴ μόνη χάρη πού σᾶς ζητῶ είταν νά τουφεκισθῶ ἀπὸ τὸν ἀνδρας μου.

— Μάλιστα, λοχαγέ μου, είλε. Τὴ μόνη χάρη πού σᾶς ζητῶ είταν νά τουφεκισθῶ ἀπὸ τὸν πατέρα μου καὶ τοῦ είπε :

— Καλά. Ετερεξα αἱμέσως στὸ πατέρα μου γιὰ νά τοῦ μιλήσω σ' αὐτὸς.

